

СТАНОВИЩЕ

относно процедура за присъждане на образователната и научна степен „доктор по психология”

на дисертационен труд на тема: „Интегриране на изкуствата в преподаването и тяхното влияние върху мотивацията и успеха на учениците”

Професионално направление: 3.2. „Психология“

Научна специалност: „Педагогическа и възрастова психология“

Докторант: Айя Елнашеф, ВСУ “Черноризец Храбър”, Катедра „Психология”

Научен ръководител: проф. д.п.н. Галя Герчева, доц. д-р Ваня Христова

Изготвил становището: проф. д-р Павлина Иванова Лазарова, съгласно Заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“ № 753/24.10.2023 г.

Съвременните интегративни тенденции в теорията и практиката на изучаване на изкуствата и художествената култура се разглеждат от изследователите като фактори за хуманизиране на образователния процес, перспективни направления в методологията и методиката на хуманитарно-естетическото образование, тъй като те най-пълно отразяват цялостността на художествено-естетическата картина на света и спецификата на изкуството в неговото субективно опознаване.

Стремежът да се възстановят връзките и значенията на съдържанието на предметите, разделени в образователната среда допринася за формирането на творческо мислене, повишаване на мотивацията за учене, развитие на творческите компетенции на учениците.

Дисертационният труд на Айя Елнашеф „Интегриране на изкуствата в преподаването и тяхното влияние върху мотивацията и успеха на

учениците” разглежда проблема за влиянието на интегрирането на изкуствата в обучението и тяхното въздействие върху мотивацията и постиженията на учениците в училище.

Докторантката си поставя не леката задача да даде отговор на въпроса какво е влиянието на интегрирането на изкуствата в обучението и какво е влиянието му върху мотивацията и постиженията на учениците.

Значимостта на разработката се определя от противоречието между резултатите от редица изследвания в световен мащаб, които от една страна показват, че интегрирането на изкуствата в преподаването в училище има голям развиващ и възпитателен потенциал, от друга страна обаче на практика в съвременното образование то не се прилага и използва пълноценно.

1. ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ПРИНОСИТЕ НА ДОКТОРАНТКАТА

1.1. Основните резултати в дисертационния труд на докторантката са следните:

- Има влияние на интеграцията на изкуствата върху мотивацията на учениците. Тъй като, макар учителите да нямат голям избор по отношение на подбора на предметите, които трябва да преподават, те имат избор по отношение на метода на преподаване, който прилагат, и имат право да изберат по-креативен метод. Чрез художествената дейност абстрактните понятия се осмислят, разбират и осмислят. Опитът чрез изкуството дава тази възможност и отваря нови канали за учене и разбиране и повишава мотивацията им.

- Според резултатите от изследването нивото на постиженията на учениците, които са получавали изкуство в обучението, се е повишило по време на семестъра. Инструментът за оценка бяха тестовете, за да се види

дали децата са разбрали материала в класната стая чрез интегрирането на изкуствата. На тестовете учениците постигнаха високи резултати.

- Някои изкуства имат по-голямо влияние. Първото ниво бяха гвашовите бои, след това гипсът и моделирането с глина. Това са трите материала, които децата харесваха, с които имаше добро взаимодействие в класната стая и с които децата по-лесно разбираха материала.

- Според наблюденията ми в процеса на изследването видях, че момичетата се влияят повече от момчетата и между тях имаше повече взаимодействия, отколкото между момчетата. Докато повечето от момичетата споделят чувствата си и разказват подробно за събитията, които преживяват, момчетата не смятат това за важно.

1.2. Най-значимите приноси на Божидарка Неделчева от дисертационния труд са следните:

Приемам формулираните от докторантката приноси:

- В резултат на проведеното изследване е създаден ресурсен пакет за учителите по изкуства. Този ресурсен пакет съдържа информация за това как да се включи изкуството в класната стая и то да бъде адаптирано към различни предметни области. Доказано е, че внедряването на интегрирането на изкуството в уроците е полезно.
- Установено е, че интегрирането на изкуството в уроците повишава интереса и мотивацията за учене на учениците.
- Доказано е, че интегрирането на изкуството в уроците повишава постиженията на учениците.
- Изследователското проучване показва, че обучението с интегриране на изкуство способства развитието на личността и способностите на учениците като цяло.

- Предложени са работещи програми за внедряване на изкуството в израелски училища за обучение и професионално развитие на учители, които да повишат качеството на преподаване, общуване и подобряване на мотивацията за учене при учениците.

2. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ КЪМ ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Нямам бележки по същностните страни на основните тези и тяхното доказване в дисертационния труд.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

В заключение въз основа на изложеното по-горе, предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдим образователната и научна степен „доктор“ на Айя Елнашеф по „Педагогическа и възрастова психология“ в професионално направление 3.2. „Психология“.

гр. Варна
08.11.2023 г.

Изготвил становището:
(проф. д-р Павлина Лазарова)